

Sociaal veiligheidsplan OSBS De Kameleon.

In een veiligheidsplan beschrijven wij hoe we een veilig klimaat willen creëren, vasthouden en eventueel verbeteren.

Wij willen dat De Kameleon een veilige school is. Dat wil zeggen dat alle betrokkenen zich welkom en veilig kunnen voelen. Een plek waar kinderen leren en oefenen om het goede te doen, zichzelf kunnen zijn, zonder gepest of uitgelachen te worden. De basisafspraken die centraal staan:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- Niemand speelt de baas.
- Niemand lacht uit.
- Niemand blijft zielig.

Wij leren de kinderen respectvol met zichzelf, elkaar en de school om te gaan. Van ouders en leerkrachten wordt verwacht dat zij, als zich problemen voordoen, oplossingen zoeken waar iedereen wat aan heeft en dat zij niet handelen vanuit irritatie, angst of onverschilligheid.

Toezicht op monitoring sociale veiligheid.

Een onderdeel van de zorgplicht sociale veiligheid is dat scholen ieder jaar monitoren of de leerlingen zich veilig voelen op school. Het toezicht doorloopt 3 stappen:

- ❖ Stap 1: Monitoring. Tweemaal per jaar vullen de leerkrachten van groep 1 t/m 8 en de schakelbouw de docentenvragenlijst KanVas - Kanjertraining in. Tweemaal per jaar vullen de leerlingen van groep 5 t/m 8 de leerlingvragenlijsten KanVas - Kanjertraining in. De KanVas uitslagen worden door de leerkracht verwerkt in het groeps sfeerplan (Team Drive > Gedrag > sfeerplannen). De gedragscoach mevr. Marloes Icke voorziet de groeps sfeerplannen van feedback. De KanVas uitslagen worden verwerkt in een schoolanalyse (Team Drive > Gedrag > Analyses KanVas > schoolanalyse). De schoolanalyse wordt, door de Kanjercoördinatoren mevr. Mariska de Vries en mevr. Marloes Icke, gepresenteerd aan de directie. De Kanjercoördinatoren gaan tweemaal per jaar de groepen in om een les Kanjertraining bij te wonen. Op die manier monitoren zij of de aanpak aansluit bij de behoeftes van de kinderen. De behoeftes zijn eerder naar voren gekomen in de uitslagen KanVas - Kanjertraining en het sfeerplan.
- ❖ Stap 2: (Zo nodig) inspectie vraagt nadere informatie.
- ❖ Stap 3: (Zo nodig) inspectie doet onderzoek.

Monitoring veiligheidsbeleving leerlingen in de schakelbouw.

Bij leerlingen waarbij (speciale) methodeonafhankelijke toetsen worden afgenomen, zou het mogelijk moeten zijn een (aangepaste) vragenlijst over veiligheid en welbevinden af te nemen. Wanneer dit bij leerlingen niet mogelijk is, bijvoorbeeld door de taalachterstand is het van belang dat de school de veiligheidsbeleving van deze leerlingen op een andere manier in beeld brengt. Voor de leerlingen uit de schakelbouw hebben wij een aangepast instrument gekozen om de veiligheidsbeleving te monitoren. (Team Drive > Gedrag > Schakelbouw Kanjertraining)
Om de veiligheidsbeleving voor deze leerlingen extra te waarborgen, werken wij met het Taalmaatjesproject. (Team Drive > Gedrag > Taalmaatjesproject)

Omgaan met pesten binnen de school.

Deze aanpak is uitgebreid beschreven in ons pestprotocol. (Team Drive > Gedrag > protocollen > pestprotocol). Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. De inhoud sluit aan bij de Kanjertraining en de Kanjerboeken. Het zijn feitelijk fatsoen afspraken.

Omgaan met agressie binnen de school.

Wat doen wij om agressie en geweld te voorkomen. Preventie:

- ❖ Door de inzet van Kanjertraining om de goede pedagogische sfeer te behouden en voor een doorgaande lijn door de gehele school.
- ❖ Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- ❖ Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.
- ❖ In een openbare ruimte gedraag jij je fatsoenlijk. Je gaat respectvol om met jezelf en anderen, je durft een eigen gedachte te hebben en als zich problemen voordoen, dan zoek je een oplossing die ook in de toekomst houdbaar is.
- ❖ Op de Kameleon stellen wij ons op als een team. Samen dragen wij verantwoordelijkheid voor onze school en de leerlingen.
- ❖ Alle partijen nauw samenwerken; directie, ib, maatschappelijk werk, PPO, gedragspecialist, groepsleerkrachten.

Agressieve leerlingen. (protocol van Boor, opgesteld door bedrijfsjurist, Team Drive > protocollen)
De school stimuleert positief gedrag maar weet ook adequaat te reageren op kinderen die ongewenst gedrag vertonen. Onze benadering gaat er van uit dat een kind graag in de groep wil zijn en zich daar goed wil gedragen.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden de volgende afspraken:

- ❖ Stap 1: Er eerst zelf (samen) uitkomen, door met elkaar in gesprek te gaan.
- ❖ Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. Het is knap als de leerling dat doet.
- ❖ Stap 3: De leerkracht gaat met beide (of meer) leerlingen praten en probeert samen met de kinderen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Vervolgens beginnen wij met een positieve en nieuwe start.
- ❖ Stap 4: Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag van een leerling neemt de leerkracht duidelijk maatregelen en houdt een gesprek met leerling, ouders en/of onze gedragscoach. De leerkracht probeert altijd hulp te bieden aan de gepeste leerling en begeleidt de pestende leerling.
- ❖ Afhankelijk van hoelang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. In het leerlingdossier van gepeste en pestende leerling worden aantekeningen gemaakt.
- ❖ Als er sprake is van extreem ongewenst gedrag (uitschelden van een leerkracht en/of medeleerlingen, schoppen/slaan van een leerkracht, bedreigingen naar een leerkracht/medeleerlingen, weglopen) zijn directe sancties nodig. De leerkracht schakelt de schoolleiding in. De ouders worden op de hoogte gesteld en op school uitgenodigd.
- ❖ Stap 5: Hebben stap 1 t/m 4 niet tot het gewenste resultaat geleid, dan wordt er een officiële procedure in gang gezet door de directie. Dit kan leiden tot het inschakelen van het bestuur en een eventuele schorsing.

Leerlingen die zich individueel of in klassenverband onacceptabel gedragen worden hierop aangesproken door hun leerkracht of een andere op dat moment aanwezige leidinggevende.

Agressieve ouders en opvoeders. (Team Drive > Gedrag > gesprekken voeren - communiceren > gesprekken voeren met ouders.)

Wij zien ouders als partners in de ontwikkeling van hun kind. Daarom houden wij ons aan de volgende regels:

- ❖ Wij gaan met respect om met ouders.
- ❖ Wij houden ons aan gemaakte afspraken.
- ❖ Wij nemen ouders serieus en zien hen als de ervaringsdeskundigen wat betreft hun kind.
- ❖ Wij zorgen ervoor dat ouders goed geïnformeerd zijn over wat er op school gebeurt.
- ❖ Bij problemen met het kind zoeken wij samen met de ouders naar de beste oplossing.
- ❖ Met collega's praten wij met respect over ouders.

- ❖ Wij accepteren geen discriminatie op het gebied van geloof, uiterlijk, etnische herkomst, sekse, geaardheid en politieke overtuigingen.
- ❖ Wij accepteren geen intimidatie of fysieke agressie tegen ons personeel.

Het volgende gedrag zien wij graag terug bij onze ouders en opvoeders:

Positief gedrag

- Begripvol
- Respectvol
- Vriendelijk
- Optimistisch
- Rustig

Stappenplan bij agressief gedrag van ouder en opvoeders/verzorgers:

- ❖ Stap 1: De medewerker houdt zijn beroepshouding vast tegenover de agressieve persoon en probeert hem tot rust te brengen: blijf rustig, neem het probleem van de ander serieus, laat weten wat je wel en niet accepteert en niet de persoon, maar zijn gedrag afwijzen.
- ❖ Stap 2: Als dat geen resultaat heeft, wordt de directeur erbij gehaald. Deze probeert de persoon mee te nemen naar een rustige ruimte en als deze gekalmeerd is, gaat zij/hij met de persoon in gesprek.
- ❖ Stap 3: De medewerker die betrokken was bij het voorval wordt opgevangen door een ander personeelslid. De leerlingen worden opgevangen en gerustgesteld.
- ❖ Stap 4: De directeur gaat vervolgens in gesprek met zijn medewerker. Dit voor de rust en kalmering, maar ook om te bekijken wat er acuut moet gebeuren.
- ❖ Stap 5: Er worden vervolgstappen ondernomen; vervolgesprek plannen, aangifte bij de politie doen, psychische ondersteuning bieden.

Ouders die zich onacceptabel gedragen worden hierop aangesproken door een leerkracht of de directie.

Heeft u als ouder/verzorger een klacht, dan hanteren wij de volgende stappen:

- ❖ Stap 1: Een klacht probeert u eerst op te lossen met de leerkracht.
- ❖ Stap 2: Komt u er met de leerkracht niet uit, dan kunt u met uw klacht terecht bij onze directie of vertrouwenspersoon. Elke school heeft een vertrouwenspersoon, op onze school zijn dat mevr. Althea Tournier en mevr. Karin Schaeffer. De vertrouwenspersoon of onze gedragsspecialist, mevr. Marloes Icke, helpt het kind, de ouder of de leerkracht de weg te vinden hoe problemen op te lossen. Deze weg loopt via de groepsleerkracht naar de vertrouwenspersoon of gedragsspecialist, intern begeleider en/of directie.
- ❖ De vertrouwenspersoon of onze gedragsspecialist Marloes Icke helpt het kind/de ouder of de leerkracht de weg te vinden hoe problemen op te lossen. De weg in onze school loopt via de groepsleerkracht naar de gedragscoach, intern begeleider en/of directie.
- ❖ Stap 3: Mocht dit geen bevredigend resultaat hebben, dan heeft u de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de vertrouwenscontactpersoon of bij de externe vertrouwenspersoon.

Ons personeel heeft zich aan een bepaalde gedragscode (Team Drive > Gedrag > protocollen > gedragscode) te houden. Er zijn afspraken gemaakt op het gebied van:

- ❖ *Respect. Wij hebben respect voor elkaar en laten dat zien door:*
 - elkaar respectvol te begroeten,
 - naar elkaar te luisteren,
 - samen te werken en naar een gezamenlijke oplossing te zoeken in de dagelijkse werk- en leerproblematiek,
 - het openlijk uitspreken van meningsverschillen zonder gebruik te maken van fysieke bedreiging of intimidatie,
 - heldere informatie aan elkaar te geven, zonder achterhouden of verdraaien,
 - vertrouwelijke gesprekken vertrouwelijk te laten zijn,
 - een vriendelijke toon te gebruiken naar elkaar, stemverheffing te beperken en niet te schreeuwen of schelden,
 - geen grof taalgebruik te hanteren of te vloeken.

- ❖ Kleding, persoonlijke verzorging en hygiëne.
- ❖ Contact leerkracht/leerling binnen de lessen.
- ❖ Contact leerkracht/leerling buiten de lessen.
- ❖ Lichaamscontact.
- ❖ Zwemmen en gymnastiekles.
- ❖ Schoolkamp/schoolreizen.
- ❖ Omgangsklimaat m/v en het beschermen van de privé-sfeer.
- ❖ Pesten.
- ❖ Racisme en discriminatie.
- ❖ Telefoongebruik.
- ❖ E-mailgebruik.
- ❖ Internetgebruik.
- ❖ Bespreekbaar maken van gedrag.

Leerkrachten die zich individueel of in klassenverband onacceptabel gedragen kunnen hierop aangesproken worden door collega's, leerlingen, ouders of door iemand van de directie.

Omgang met huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Vormen van mishandeling.

- ❖ Lichamelijke mishandeling: Het kind wordt geslagen, geschopt, geknepen, gebrand en dergelijke.
- ❖ Psychische mishandeling: Het kind wordt afgewezen, geterroriseerd, aangezet tot afwijkend en/of antisociaal gedrag, gepest, getreiterd, gekleineerd, aan het kind worden extreem hoge eisen gesteld, een juiste vorm van onderwijs wordt onthouden.
- ❖ Seksuele mishandeling: Het kind wordt gedwongen seksuele handelingen te ondergaan, seksuele handelingen uit te voeren, getuige te zijn van seksuele handelingen van anderen of wordt gedwongen te kijken naar pornografisch materiaal.
- ❖ Lichamelijke verwaarlozing: Het kind wordt (medische) verzorging en/of veiligheid onthouden, het kind krijgt onvoldoende voedsel of kleding.
- ❖ Psychische verwaarlozing: Het kind wordt geestelijk verwaarloosd, geïsoleerd, genegeerd, koestering wordt onthouden en er is nooit of nauwelijks aandacht of tijd voor het kind.

Wet verplichte meldcode. (Team Drive > aandachtsfunctionaris > schooljaar 21/22 > handelingsprotocol Rotterdamse Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling)
Op 1 juli 2013 is de Wet verplichte meldcode in werking getreden. Dit houdt in dat alle professionals in het onderwijs, de gezondheidszorg, de kinderopvang, justitie en de maatschappelijk ondersteuning verplicht zijn om met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te werken.

Wat is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?

De meldcode is een stappenplan die een richtlijn biedt voor professionals hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze meldcode bestaat uit 5 stappen, van signaleren tot aan de beslissing om hulpverlening in te zetten of een melding van kindermishandeling te doen.

De vijf verplichte stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:

- ❖ Stap 1: In kaart brengen van signalen.
- ❖ Stap 2: Overleggen met collega en eventueel raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Steunpunt Huiselijk Geweld of letselduiding deskundige.
- ❖ Stap 3: Gesprek met cliënt
- ❖ Stap 4: Wegen van het geweld of de kindermishandeling, bij twijfel altijd AMK of SHG raadplegen
- ❖ Stap 5: Beslissen: hulp organiseren of melden

Wat is SISA?

In SISA signaleert de onderwijsprofessional zijn betrokkenheid bij een leerling waar zorgen over bestaan. Het gaat hierbij om zorgen in bijvoorbeeld de sociale omgeving of gezins/opvoedsituatie van

een leerling welke zijn ontwikkeling bedreigt; waaronder dus ook huiselijk geweld. Bij gebruik van de meldcode is signalering in SISA een altijd te nemen stap.

Aandachtsfunctionaris en SISA.

Een van de (verplichte) stappen van de meldcode is om een deskundig collega of aandachtsfunctionaris te consulteren. Dat impliceert dat die specifieke deskundigheid ook in huis aanwezig moet zijn. Een aandachtsfunctionaris is medewerker binnen een BOOR school die zorg draagt dat er structureel aandacht is binnen de organisatie ten aanzien van kindermishandeling en huiselijk geweld. Niet alleen kan hij advies geven en meedenken met collega's, maar hij kan ook zeker als aanspreekpunt voor ouders fungeren. Op onze school is dat de heer Kees Liekens en mevr. Ellen Roomer.

Advies en melden (vermoeden) kindermishandeling.

Bij een vermoeden van kindermishandeling in uw omgeving, kunt u het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) anoniem bellen voor advies. Een medewerker van het AMK bespreekt de situatie en de vervolgstappen met u. U kunt ook een melding doen van kindermishandeling. Wanneer het nodig is, zorgt het AMK dat het kind hulp krijgt. De AMK's maken deel uit van de Bureaus Jeugdzorg.

Kindertelefoon.

Kinderen die willen praten over problemen die ze thuis hebben, kunnen bellen of chatten met de Kindertelefoon. Het telefoonnummer is: 0800- 0432 (gratis). Op de website van de Kindertelefoon staat meer informatie.

Hulplijn Seksueel Misbruik.

Kinderen en volwassenen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik kunnen voor hulp en advies terecht bij de Hulplijn Seksueel Misbruik. Ook getuigen van seksueel misbruik of mensen die een slachtoffer van seksueel misbruik in hun omgeving willen helpen, kunnen met hun vragen terecht bij de Hulplijn. Het telefoonnummer is 0900-999 90 01.

Medische handelingen op school. (protocol van Boor, Team Drive > protocollen)

Ongevallen op school. (Team Drive > werkgroepen > ARBOVeiligheid > incidentenregistratieformulier)